

İnsanlarda ləyaqət, intellekt və mehribanlıq kimi 3 vacib keyfiyyətə xüsusi olaraq dəyərləndirən ölkənin Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva özü həmin uca insanı dəyərlərin daşıyıcısı olaraq ölkə və beynəlxalq ictimai fikirdə olduqca yüksək reytingə malikdir.

"Bilirsiniz, düşünürəm ki, rəhbərin mütləq quru insan olması ideyası da müəyyən dərəcədə stereotipdir. Məsuliyyətli-bəli, prinsipial-bəli, iradəli-bəli. Quruluq, sərtlik vacib keyfiyyət deyil. Mənim üçün insanlarla işləmək bacarığı, sənin baxışlarını prinsipçə bölüşən, sənin ardınca getməyə hazır olan həmfikirilər komandası yaratmaq bacarığı daha vacibdir. Çünki onlar anlayırlar ki, sənin işlərin xeyirxahlığa yönəlib. Çox vacibdir ki, bəyan və elan edilənlər həqiqətən baş verənlərlə üst-üstə düşsün. Çünki insanlar hər şeyi görürlər, hər şeyi anlayırlar",- deyən Mehriban xanım Əliyeva öz çoxtərəfli fəaliyyəti ilə üzərinə düşən olduqca mühüm vəzifələrin öhdəsindən məhz böyük məsuliyyəti, prinsipiallığı və iradəsi hesabına layiqincə gəlir.

Həç şübhəsiz, sadalanan keyfiyyətlər ilə yanaşı, biradə 2 mühüm amilin də rolu danılmazdır. Bunlardan birincisi, genetikə ilə bağlıdırsa, ikincisi, zəngin təcrübə amili ilə əlaqədardır. Müasir genetikə elmi sübut edir ki, nəsilə-köklü, böyük elmi və zehni potensialı ailələrin övladlarının genetik kodun daşıyıcısı olaraq böyük uğurlara imza atma şansı kifayət qədər böyükdür. Münbit şəraitin olacağı təqdirdə həmin övladların valideynlərindən miras qalmış irsi potensialı zənginləşdirirək

aktivnin qəbulu ilə bağlı qanunvericilik təşəbbüsləri ilə çıxış etmiş və nəticədə 40 mindən artıq məhkumun cəzası tam və qismən ləğv edilmişdir. "...Səhv etmiş, cinayət törətmiş insanlara bir daha imkan verməliyəm ki, onlar azad həyata qayıtsınlar, ailələrinə, yaxınlarına qovuşsunlar, cəmiyyətdə öz yerlərini tapa bilsinlər. Ağır cinayət törətməyən insanları bağışlayaraq, biz həm onları normal həyata qaytarırıq, həm də müstəqil Azərbaycanın humanizm prinsipləri əsasında inkişaf etdiyini nümayiş etdiririk",-deyən Mehriban xanım Əliyevanın bu qanunvericilik təşəbbüsləri həm mənəvi-əxlaqi, həm də siyasi əhəmiyyət kəsb edir.

Eyni zamanda, Mehriban xanım deputat kimi çox geniş beynəlxalq fəaliyyət göstərərək Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya çatdırmışdır. Bu fəaliyyətin nəticəsində ölkəmizə olan beynəlxalq etimad daha da möhkəmlənmiş, dost və tərəfdaşlarımızın sayı artmışdır.

Üçüncüsü, demokratik dövlət quruculuğu istiqamətində ümummilli lider Heydər Əliyevin miras qoyduğu irsin öyrənilməsi, təbliği və tətbiqində Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın 2004-cü ildən bəri rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun xidmətləri müstəsna

keçirmək, əlbəttə ki, böyük nailiyyət idi. Birinci Avropa Oyunları tarixdə ən yüksək səviyyədə keçirilmiş mötəbər idman tədbiri kimi qalacaqdır." Təsədüfi deyildir ki, 2015-ci ildə birinci Avropa Oyunlarının keçirilməsində göstərdiyi xidmətlərə görə Mehriban Əliyeva Azərbaycan dövlətinin ən ali mükafatı olan "Heydər Əliyev" ordeni ilə təltif edilmişdir.

2017-ci ildə IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının təşkili də hörmətli Mehriban xanım Əliyevaya həvalə olunmuş və bu mötəbər idman tədbiri də təşkilatçılıq nöqtəyi-nəzərindən ən yüksək qiymətə layiq görülmüşdür.

Bəşincisi, Mehriban xanım Əliyevanın beynəlxalq fəaliyyəti ilk növbədə ölkəmizin milli maraqlarının müdafiəsi və təminatı məramına xidmət etməklə yanaşı, eyni zamanda beynəlxalq sülh, təhlükəsizlik, əmin-amanlıq, tarixi mədəni irsin qorunması, mədəniyyətlərarası və dinlərarası dialoq mühitinin formalaşması və möhkəmlənməsi kimi olduqca vacib missiyanın yerinə yetirilməsi işinə böyük töhvə verir. Bu baxımdan təsadüfi deyildir ki, 2004-cü ildə Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva Azərbaycanın şifahi xalq ədəbiyyatının və musiqi irsinin qorunub saxlanılması, inkişaf etdirilməsi və təbliği sahəsindəki aktiv fəaliyyətinə görə UNESCO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görülmüşdür. Mehriban Əliyeva türkdilli ölkələrin bu yüksək ada layiq görülən ilk qadın təmsilçisidir. 2006-cı ildə Azərbaycanın birinci xanımına ISESCO-nun xoşməramlı səfiri titulu verilmişdir. Dünyada ikinci belə şəxsiyyət yoxdur ki, hər iki mötəbər təşkilatın eyni zamanda səfiri olsun.

Bu isə Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, rekord sayda – 7 mindən çox köçkün ailəsi yeni mənzillər alacaqdır. Həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində bu gündə 315 min məcburi köçkünün, yeni, 62 min 494 ailənin mənzil-məişət şəraiti yaxşılaşdırılmışdır.

Olduqca xeyirxah missiya – məcburi köçkün və qaçqınlarla xüsusi həssaslıq və qayğı ilə yanaşılması siyasəti Prezident İlham Əliyevin ən yaxın məsləkdəşi Mehriban xanım Əliyeva tərəfindən də uğurla həyata keçirilir. Onun Birinci vitse-prezident təyin edildikdən sonra ilk görüşünün 2017-ci il martın 9-da məcburi köçkünlərlə keçirilməsi də bu qəbildən olan insanlara həssas yanaşmanın bariz nümunəsidir. "Qaçqınlarla və məcburi köçkünlərə qayğı Azərbaycan dövlətinin fəaliyyətinin ən prioritet istiqamətlərindən biridir. Müstəqilliyimiz bərpa olunanndan sonra ən ağır dövrlərdə, ölkəmizin inkişafının bütün mərhələlərində bu sahəyə dövlət tərəfindən böyük qayğı göstərilib. Amma, eyni zamanda, əfsuslar olsun ki, bu sahədə hələ də problemlər var. Ona görə bizim qarşımızda məqsəd durur ki, çox qısa zamanda bu problemləri aradan qaldırıq və yararsız vəziyyətdə olan bütün təhlükəli binalarda yaşayan soydaşlarımızı yeni mənzillərlə təmin edək",-deyən hörmətli Mehriban xanım Əliyeva müvafiq dövlət qurumu qarşısında konkret vəzifə də müəyyən etdi: "Bakı və Sumqayıt şəhərlərində yararsız, qəzalılıq binalarda yaşayan bütün köçkün ailələri tezliklə yeni mənzillərə köçürülməlidir. Bu məqsədlə əlavə vəsait ayrılmalıdır, binaların inşası üçün

MEHRİBAN ƏLİYEVƏ FENOMENİ: ləyaqət, intellekt və xeyirxahlığın vahid simfoniyası

daha böyük uğurları əldə etməsi zaman məsələsidir. Məsələyə bu kontekstdə yanaşdıqda xüsusi olaraq qeyd edək ki, hörmətli Mehriban xanım Əliyeva böyük genetik irsin varisidir. Babası Mir Cəlal Paşayev Azərbaycanın mütəfəkkir ədibi, atası Arif Paşayev və anası Aida İman-quliyeva Azərbaycan və dünya elmində öz izini qoymuş böyük şəxsiyyətlərdir. Bu unikal ailənin övladı olan Mehriban xanım Əliyevanın dərin zəka, iti fəhm, analitik və innovativ düşüncə tərzı və sistemli analiz qabiliyyətinə malik olması, hadisə və proseslərə münasibətdə prinsipial və qətiyyətli davranış tərzı nümayiş etdirməsi bilavasitə genetik irsin və bu xüsudə fitri istedadın, eləcə də fədakar zəhmətin nəticəsidir.

Yerli və xarici auditoriya qarşısında çıxışları zamanı problemə sistemli və ardıcıl yanaşma tərzı, səlis və məntiqli ifadə üslubu, auditoriya ilə işləmək və onu ələ almaq qabiliyyəti, səs diapazonundan düzgün istifadə məharəti və nəhayət, ecazkar cəzbəmə potensialı və bənzərsiz xarizması yuxarıda sadaladığımız amillərlə birbaşa bağlıdır.

Mehriban xanım Əliyevanın böyük idarəçilik məktəbi keçərək, zəngin təcrübəyə malik olması onun qarşısında duran müxtəlif istiqamətli və mürəkkəb vəzifələrin ləyaqətlə yerinə yetirilməsi üçün unikal imkanlar pəncərəsi açmışdır. Fikrimizi əsaslandırmaq çəlişaq.

Birincisi, fəal ictimai fəaliyyətə 1995-ci ildə Azərbaycan Mədəniyyət Fondunu yaratmaqla başlayan Mehriban xanım 1996-cı ildə Azərbaycan mədəniyyətinin geniş təbliği olunması məqsədli ilə üç dildə (Azərbaycan, ingilis və rus) çap olunan "Azərbaycan-İrs" jurnalını təsis etməklə perspektiv və peşəkar fəaliyyəti üçün zəngin təcrübə qazanmaq imkanı əldə etmişdir. Bu amilləri nəzərə alaraq möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev vurğulamışdır ki, "Mehriban Əliyeva uzun illərdir ki, ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında, mədəni həyatımızda mühüm və fəal rol oynayır. Mehriban Əliyeva Yeni Azərbaycan Partiyasının sədr müavini-dir. Yeni Azərbaycan Partiyası ölkəmizin aparıcı siyasi qüvvəsidir, Cənubi Qafqazın ən böyük partiyasıdır." Başqa sözlə, üzvlərinin sayı 760 mindən artıq olan nəhəng siyasi partiyanın idarə edilməsində və qazandığı uğurlarda hörmətli Mehriban xanım Əliyevanın müstəsna yeri və rolu vardır.

İkincisi, Mehriban xanım Əliyeva 3 dəfə (2005, 2010, 2015) seçilərlərinin böyük etimadını qazanaraq Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı seçilmişdir. "Siz mənə səs verməklə, sizin və balalarınızın ümidlərinin gerçəkləşməsinə səs vermisiniz," – deyən Mehriban Əliyeva öz fəaliyyəti ilə sübut etdi ki, əzmkarlıq, işləri düzgün qurmaq bacarığı olan yerdə həlli mümkünəüz sayıla biləcək heç bir problem yoxdur. Vədi ilə əməli eyniyyət təşkil edən Mehriban xanım deputatlı müddətində təmsil etdiyi dairənin sosial-iqtisadi problemlərinin həlli istiqamətində çox böyük addımlar atmış və seçilərlərinin hüsn-rəğbətili qazanmışdır. Parlament fəaliyyəti çərçivəsində Mehriban xanım Əliyeva 4 dəfə-2007, 2009, 2013 və 2016-cı illərdə amnistiya

əhəmiyyət kəsb edir. Başqa sözlə, ulu öndərin irsinin öyrənilməsi istiqamətində irimiqyaslı proqramların həyata keçirilməsini dəstəkləmək, Azərbaycan xalqının rifahının yüksəldilməsinə yönəlmış təşəbbüsləri himayə etmək, ölkədə elm, təhsil, səhiyyə və idmanın inkişafını təmin edən layihələrə yardımçı olmaq, milli-mənəvi dəyərlərə sadıq gənclərin yetişdirilməsinə nail olmaq ölkənin birinci xanımının rəhbərlik etdiyi təşkilatın genişmiqyaslı fəaliyyətinin prioritet istiqamətlərini təşkil edir və geniş ictimaiyyət tərəfindən olduqca yüksək dəyərləndirilir. Mehriban xanımın rəhbərliyi altında qeyd edilən sahələr ilə yanaşı, milli musiqinin inkişafı, mədəni irsin qorunması, milli maraqların beynəlxalq aləmdə müdafiəsi, o cümlədən sivilizasiyalararası və mədəniyyətlərarası dialoqun təşviqi istiqamətlərdə də misilsiz addımlar atılır.

Dördüncüsü, Mehriban xanım Əliyeva Milli Olimpiya Komitəsinin və İcraiyyə Komitəsinin üzvüdür və bu istiqamətdə fəaliyyəti də həm yerli, həm də beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən ən yüksək qiymətə layiq görülmüşdür. Ölkəmizdə keçirilmiş bir neçə global tədbirin təşkilində Mehriban xanım Əliyeva xüsusi rol oynamışdır. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, "2012-ci ildə "Eurovision"u" məhni müsabiqəsinin yüksək səviyyədə keçirilməsi məhz Mehriban Əliyevanın təşkilatçılığı ilə mümkün olmuşdur. 2015-ci ildə birinci Avropa Oyunlarının yüksək səviyyədə keçirilməsi də Təşkilat Komitəsinin və onun rəhbəri Mehriban Əliyevanın fəaliyyəti nəticəsində mümkün olmuşdur. İki il yarım ərzində bu Oyunları Yay Olimpiya Oyunları səviyyəsində

Qeyd edilən reallıqlar fonunda 2017-ci il fevralın 21-də hörmətli Mehriban Əliyevanın Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti vəzifəsinə təyin edilməsi onun Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişafı və möhkəmləndirilməsi namına zəngin və fədakar fəaliyyətinin, habelə yüksək təşkilatçılıq qabiliyyətinin məntiqi nəticəsi kimi qiymətləndirilməlidir.

Ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın unikal genetik irsə, zəngin təcrübəyə, böyük intellektə və geniş təşkilatçılıq qabiliyyətinə əsaslanan misilsiz fəaliyyətinin müxtəlif istiqamətlərinə dair yuxarıda qeyd olunan analiziə davam etdik.

Bu, bir həqiqətdir ki, ölkə əhalisinin ən həssas təbəqəsi olan, doğma yurtdan didərgin salınımış soydaşlarımıza diqqət və qayğı, onların qarşılaşdıqları problemlərin aradan qaldırılması dövlət siyasətinin prioritet istiqamətləri sırasındadır. 2004-2019-cu illərdə Prezident İlham Əliyev qaçqınlar və məcburi köçkünlərin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması, onların məşğulluğunun təmin edilməsi ilə bağlı 75 fərman və sərəncam imzalamış, bir çox Dövlət Proqramları təşkilatçılıq etmişdir. Qadın səhərciklərinin ləğv edilməsi prosesi 2007-ci ildə başa çatmışdır. Eyni zamanda, hələ də yataqxanalarda, məktəblərdə, uyğun olmayan binalarda ağır şəraitdə yaşayan köçkünlərimiz vardır və onların mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması dövlətin qarşısında duran strateji məsələlərdəndir. Hər il Azərbaycanda minimum 6 min köçkün ailəsi evlərə təmin olunur. Orta hesabla hər bir ailədə 5 nəfərin olduğu faktını əsas götürsək, bu, hər il 30 min köçkünün yeni ev və mənzillərlə təmin olunması anlamındadır.

ərazi müəyyənləşdirilməlidir və tezliklə binaların inşası başlanmalıdır. Bununla yanaşı, Bakı və Sumqayıt şəhərlərində tikilmiş yeni binalarda köçkün ailələrini yerləşdirmək üçün mənzillər alınmalıdır. Qarşımızda duran məqsəd qəzalılıq binalarda yaşayan bütün köçkünləri bu il və gələn il ərzində yeni mənzillərlə təmin etməkdir." Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın birbaşa dəstəyi sayəsində sözügdən istiqamətdə ciddi uğurlara imza atılmışdır.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın qaçqın və məcburi köçkünlərin sosial məsələlərinin həllinə olduqca həssaslıqla yanaşması, bu qəbildən olan soydaşlarımızın həyatı şəraitinin yaxşılaşdırılması, məşğulluğunun artırılması, sosial rifahının daha da yüksəldilməsi məsələsinə xüsusi qayğı göstərməsi özünü yeni inşa olunan "Qobu Park-1", "Qobu Park-2" və "Qobu Park-3" yaşayış komplekslərində də aydın nümayiş etdirmişdir. Bütün bu yaşayış komplekslərinin inşası hörmətli Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilmişdir.

Onu da qeyd edək ki, ölkəmizdə sosial layihələrin icrasına, o cümlədən məcburi köçkünlərin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına özəl sektorun öz töhfəsini verməsi təqdirləyici haldır. Belə layihələrin investisiyalaşdırılması barədə Prezident İlham Əliyevin çağırışına cavab olaraq, bir sıra sahibkarlıq subyektləri öz vəsaitləri hesabına məcburi köçkünlər üçün yeni yaşayış kompleksləri inşa edirlər. "Qobu Park-3" də həmin komplekslərdən biridir. Bu davranış sahibkarların sosial məsuliyyətinin ifadəsi olaraq olduqca müsbət hadisədir. Məsələyə bu kontekstdə yanaşdıqda sa-

lahiyəsi təhsil sisteminin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi və onun məzmununun zənginləşdirilməsi baxımından müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Birinci proqram çərçivəsində ölkəmizdə 100 mindən çox şagirdin təhsil aldığı 500-dək məktəb əsaslı təmir olunmuş və ya yenidən tikilmişdir.

Heydər Əliyev Fondu hər il "Təhsilə dəstək" layihəsi çərçivəsində Qarabağ müharibəsi nəticəsində daimi yaşayış yerlərini itirmiş qaçqın və məcburi köçkün ailələrindən olan birinci sinif şagirdlərinə çanta və məktəb ləvazimatı hədiyyə edir. Gürcüstanın Azərbaycanlılar yaşayan bölgələrindəki məktəblərə, həmçinin Azərbaycanın Qax, Zaqatala və Balakan rayonlarında tədrisin gürcü dilində aparıldığı məktəblərə də mütəmadi olaraq yeni dərslik və tədris ləvazimatları göndərilir.

"Təhsilə dəstək" layihəsi təkcə Azərbaycanda deyil, bir sıra xarici ölkələrdə də həyata keçirilir. Ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü və dəstəyi ilə 2007-ci ildə zəlzələdən zərər çəkmiş Pakistanın Müzəffərabad şəhərində qızlar üçün yeni məktəb tikilmişdir. 2012-ci ildə isə həmin məktəbdə əsaslı yenidənqurma və təmir işləri aparıldıqdan sonra Pakistan hökumətinin qərarı ilə bu təhsil ocağına xeyirxahlıq müəssisəsi olan Mehriban Əliyevanın adı verilmişdir.

Bundan savayı, hörmətli Mehriban xanımın dəstəyi ilə Hollandiyada, Gürcüstanda, Misirdə, Rusiyada və Rumıniyada məktəblər tikilmiş və ya əsaslı təmir edilmişdir.

2013-cü ildə ABS-in Merilend ştatında yerləşən məktəblərə interaktiv lövhələrin və əlil uşaqlar üçün müvafiq avadanlığın alınmasına maliyyə yardımı edilmiş, Bosniya və Herseqovinanın paytaxtı Sarayevoda kor və zəif görən uşaqlar və gənclər üçün mərkəz yenidən qurulmuşdur.

Ölkəmizin birinci xanımı Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə Heydər Əliyev Fondu "Uşaq evləri və internat məktəblərinə dəstək" layihəsinə start vermişdir. Bu layihə çərçivəsində ölkəmizdə 40-a yaxın uşaq evi və internat məktəbi ən müasir standartlara uyğun olaraq təmir edilmişdir. Bu layihənin icrası ölkəmizdəki özəl sektor ilə sıx işbirliyi hesabına reallaşmışdır.

Bundan savayı, 2014-cü ildə hörmətli Mehriban xanımın təşəbbüsü ilə Heydər Əliyev Fondu növbəti böyük bir layihəyə – "Azərbaycanda məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin inkişafı proqramı"nın icrasına başlamışdır. Bu layihənin xüsusi aktualığından bəhs edərkən Mehriban xanımın istinad etdiyi arqumentlər kifayət qədər əsaslıdır: "Bu gün bu sahəyə diqqətimiz artmalıdır. Ölkəmizdə uşaq bağçalarının tikintisinə çox böyük ehtiyac vardır. Uşaqlar demək olar ki, gündün yarısını bağçada keçirirlər. Bu təhsil ocaqlarında olan şərait, orada uşaqların əqli inkişafı, onların istedad və qabiliyyətlərinin üzə çıxması, sağlamlıqlarının qorunması, insanlarla ünsiyyət qurulması məhz bu müəssisələrdə formalaşır. Belə olan halda, əlbəttə, biz təhsilin bu sektoruna daha böyük diqqətlə yanaşmalıyıq".

(ardı 8-ci səhifədə)

“Bütün bunlara baxmayaraq, elə bilərəm ki, Fondun fəaliyyətinin ən böyük nəticəsi Azərbaycanda xeyriyyəçilik ənənələrinin canlandırılması olmuşdur. Ölkəmizdə xeyriyyəçilik fəaliyyətinin uzun tarixi vardır. İlk dəfə neft maqnatları Hacı Zeynalabdin Tağıyev və Musa Nağıyev bu ənənələrin yaranmasına böyük töhvə vermişlər. XX əsrin əvvəllərində Hacı Zeynalabdin Tağıyev qızlar üçün ilk dünyəvi məktəb tikintisini, ilk milli teatrın açılmasını maliyyələşdirmişdir. O, Azərbaycan gənclərinin Rusiyada və Avropada təhsil almasına da yardım etmişdir. Musa Nağıyevin tikdirdiyi binalar Bakının memarlıq inciləri sırasındadır,- deyən Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycanda xeyriyyəçilik ənənələrini nəinki bərpa etmiş, onu yeni forma və məzmunla zənginləşdirmişdir. Nəticədə xeyrixahlıqdan yoxruluşmuş bu ənənə qədim tarixi olan, Şərq və Qərbin kəsişdiyi yerdə qərar tutan tolerant və dünyəvi Azərbaycanda yeni inkişaf mərhələsinə daxil olmuşdur.

Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü və dəstəyi ilə ölkəmizdə tolerantlıq ənənələrinin qorunmasına xüsusi əhəmiyyət verən Heydər Əliyev Fondu “Tolerantlığın ünvanı – Azərbaycan” layihəsini həyata keçirir. Layihə çərçivəsində dini abidələrdə, ziyarətqahlarda və tikililərdə təmir-bərpa işləri aparılır, sərgilər təşkil olunur. Bu məqsədlə 2005-ci ildə Bakının Mərdəkan qəsəbəsində XVI əsrə aid Pir Həsən ziyarətqahında, 2006-cı ildə Bakının Binə qəsəbəsindəki Möhsün Səlim məscidində əsaslı təmir və bərpa işləri aparılmışdır. 2006-cı ildə Gəncədəki Həzrəti Zeynəb məscidi yenidən qurulmuşdur. 2008-ci

ransının təşkili məqsədilə 2011-ci ilin sentyabr ayında Fransa Terror Qurbanları Assosiasiyasına maliyyə yardımı göstərmişdir. Roma şəhərində yerləşən Kapitolini Muzeyində “Filosoflar zalı”nın bərpası Fondun bu sahədə ən mühüm nailiyyətlərindən hesab olunur.

Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi altında Heydər Əliyev Fondunun Vatikanda Müqəddəs Marcellinio və Pietro katakombalarının bərpası istiqamətində atdığı addımlar sivilizasiyalararası dialoq və harmoniya baxımından misilsiz hadisələrdir. Həmin abidələrin 23 fevral 2016-cı il tarixində bərpadan sonrakı açılış mərasimində Kardinal Ravazinin: “Məhv olmaq təhlükəsi ilə üzləşən katakombaların bərpası ilə bağlı bütün dünya xristianlarına müraciət etdim. Lakin müsbət cavab almadım. Yalnız Heydər Əliyev Fondu bu çağırışa cavab verdi” – fikri Azərbaycan dövləti və onun ali rəhbərliyinin multikultural siyasətinə verilən yüksək qiymətin ifadəsidir.

Onu da qeyd edək ki, Müqəddəs Roma katakombalarının bərpası Heydər Əliyev Fondu ilə Müqəddəs Taxt-Tac arasında 2012-ci ildə imzalanmış ikitərəfli sazişə əsasən həyata keçirilmişdir. Bu işlər həm də Fondun “Azərbaycan-tolerantlığın ünvanı” layihəsi çərçivəsində icra olunmuşdur. Məlumat üçün onu da qeyd edək ki, ümumən, Roma şəhərinin ətrafında 60-a yaxın katakomba vardır.

Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri təkcə dünya mədəniyyətinin nadir nümunələrindən olan katakombaların bərpası işinə maliyyə dəstəyi göstərmir, eyni zamanda onların bərpasından son-

Mehriban xanım Əliyevanın çoxşaxəli fəaliyyətinin mühüm istiqamətlərindən birini də Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Ermənistanın ölkəmizə qarşı təcavüzkar siyasətinin ifşası istiqamətində aparılan sistemli və ardıcıl iş təşkil edir. Fondun Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı yaratdığı portal və müxtəlif dillərdə hazırladığı “Qarabağ həqiqətləri” adlı bukletlər dünya ictimaiyyətinə münaqişənin kökləri və səbəbləri haqqında dürüst və obyektiv məlumat çatdırmaq məqsədi güdür. Bu prosedə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə yaradılan “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası mühüm təbliğat aləti olaraq dünyanın demək olar ki, bütün qitələrində Ermənistanın soyqırımı, terror və işğal siyasətini ifşa edir. Bu aksiyalarda “Xocalı soyqırımı” filmi, ermənilərin Xocalıda törətdikləri vəhşilikləri əks etdirən fotosəkillər, müxtəlif illərdə xarici ölkələrin nüfuzlu nəşrlərində Xocalı faciəsi haqqında dərc edilmiş materiallar, “Azərbaycana qarşı müharibə: mədəni irsin hədəfə alınması” kitabı və digər əyani vəsaitlər beynəlxalq ictimaiyyətə təqdim olunur.

Adi imzası olan Mehriban xanım Əliyevanın lokal, regional və beynəlxalq miqyaslı fəaliyyəti həm ölkə, həm də bir çox xarici dövlətlərin ali mükafatları ilə təltif olunmaqla yüksək qiymətləndirilmişdir. Bunların sırasında “Heydər Əliyev” ordeni və Heydər Əliyev mükafatı (Azərbaycan Respublikası), “Şərəf legionu” ordeni (Fransa Respublikası), “Xidmətlərə görə” Böyük Komandor Xaçı Ordeni (Polşa Respublikası),

Onu da qeyd edək ki, bütün dünya, o cümlədən Azərbaycan Respublikası COVID-19 pandemiyası ilə hərtərəfli mübarizə dövrünü yaşayır. Azərbaycan xalqı və dövləti də tarixi sınaq qarşısındadır. Möhrəram Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin fors-major vəziyyətdə nümayiş etdirdiyi unikal idarəçilik mədəniyyəti, operativ reaksiya qabiliyyəti, preventiv, ardıcıl və sistemli qərarlar qəbul etmək məharəti “taclı virus müharibəsi”ndə taktiki qələbəmizi təmin etmiş və strateji zəfər üçün münbüt şərait yaratmışdır. Bu mərhələdə situativ qərarların qəbulu, mərhələli sərbəsləmə və yumşalma tədbirlərinin sinxron yerləşməsinin tətbiqi insanlarımızın həyatının qorunması kimi ali məqsədə xidmət etməkdədir.

Eyni zamanda pandemiya dövrü təkcə dövlətlərin və xalqların əsl simasını üzə çıxarmadı. Eyni zamanda liderlərin də simasını-şəxsiyyətini müəyyən etdi. Xalqlar bu situasiyada ya liderləri ilə sonsuz qürur hissi yaşadılar, ya da əksinə. Azərbaycan xalqı xoşbəxt xalqdır ki, elə də böyük olmayan dövlətinə xarizmatik, realist, prinsipli və qətiyyətli, fors-major vəziyyətlərdə isə sadalanan keyfiyyətlərinin unikal yüksəlmə əmsalına malik dünya səviyyəli lider-Prezident İlham Əliyev rəhbərlik edir.

Azərbaycan xalqı xoşbəxtdir ki, insanlıq, layəqət, səmimiyyət, mərhəmət, nəciblik və şəfqət kimi ali insanı dəyərlərin daşıyıcısı olan ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva ali rəhbərimizin gücünə güc qatır, onun insanların rifahı naminə

MEHRİBAN ƏLİYEVA FENOMENİ:

layəqət, intellekt və xeyirxahlığın vahid simfoniyası

(əvvəli 7-ci səhifədə)

Fondun təşəbbüsü ilə ölkəmizdə yəhudi təhsil mərkəzi və fransız məktəbi yaradılmışdır.

Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə Fond genişmiqyaslı səhiyyə layihələri həyata keçirir. Buraya xəstəxanalar, klinikalar, müasir avadanlıqların alınması, diabet və talassemiya xəstələrinin müalicəsi daxildir. Bu istiqamət üzrə Mehriban xanımın təşəbbüsü ilə “Diabetli uşaqlara ən yüksək qayğı”, “Talassemiya-sız həyat naminə”, “Tibb müəssisələrinin yenidən qurulması və inşası” kimi olduqca əhəmiyyətli layihələrin həyata vəsiqə alması geniş ictimaiyyət tərəfindən böyük rəğbətə qarşılanmışdır. Bu layihələr çərçivəsində Bakıda müasir Talassemiya Mərkəzi, Daun Sindromlu Şəxslərin Reabilitasiya Mərkəzi, Mərkəzi Neftçilər Xəstəxanasında Cərrahiyyə və Orqan Transplantologiya Mərkəzi, Psixonevroloji Uşaq Mərkəzi və digər səhiyyə ocaqları inşa olunmuş və ya əsaslı şəkildə yenidən qurularaq istifadəyə verilmişdir.

2012-ci ildə Azərbaycanın birinci xanımının təşəbbüsü ilə Pakistanda bir sıra digər sahələrlə yanaşı, səhiyyə sferasında əhəmiyyətli layihələr icra olunmuşdur. “Serebral” iflic klinika və Lakki Marvat uşaq və qadın xəstəxanasında hepatit B virusuna qarşı peyvəndləmə və müayinələr aparılmışdır. Bundan savayı, Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü və dəstəyi ilə Pakistanın Peşavər şəhərində Dünya Dövlətləri Gününe həsr edilmiş mərasimdə qan xəstəliklərinin müayinəsi ilə məşğul olan “Həmzə” Xeyriyyə Fonduna xüsusi qanqöcürmə laboratoriyası ilə təchiz edilmiş “Suzuki” markalı təcili tibbi yardım avtomobili və minlərlə qanqöcürmə paketi hədiyyə edilmişdir. Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə Heydər Əliyev Fondu Xayber Paxtunxva əyalətində həyata keçirdiyi himanitar layihələr çərçivəsində Xayber Göz Fondunun nəzdində fəaliyyət göstərən Göz klinikasının yeni blokunun və gözləmə otaqlarının inşası üçün maddi yardım göstərmişdir.

“Sağlam bədəndə sağlam ruh olar” prinsipindən çıxış edərək Prezident İlham Əliyevin birbaşa həmiliyi altında Azərbaycanda idman hərəkətinin geniş vüsət almasında Mehriban xanım Əliyevanın da müstəsna xidmətləri vardır. O, 2002-ci ildə Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının prezidenti seçildikdən sonra idmanın bu növünün populyarlığı ölkəmizdə kifayət qədər artmış və yüksək nəticələr özünü çox göstəlməmişdir. Beynəlxalq Gimnastika Federasiyası bədi gimnastika üzrə dünya kubokunun “A” kateqoriyalı mərhələsinin (2003), Dünya kubokunun (2004), 27-ci Dünya çempionatının (2005), 23-cü (2007), 25-ci (2009) və 30-cu (2014) Avropa çempionatlarının Azərbaycanda keçirilməsinə dair müvafiq qərarlar qəbul etmişdir. Azərbaycanın birinci xanımının yüksək təşkilatçılıq bacarığı və səriştəsi sayəsində Birinci Avropa Oyunları və IV İslam Həmrəylik Oyunlarının böyük beynəlxalq rezonans doğurması haqqında yuxarıda bəhs etmişik. Həmin siyasət bu gün də uğurla davam etdirilir və bunun sayəsində Azərbaycan dünyanın inkişaf etmiş idman dövlətləri sırasında yer alır.

Mədəniyyətin və mədəni irsin qorunması Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi altında Fondun fəaliyyətinin başqa bir istiqamətidir. Fondun dəstəyi ilə musiqi tədbirləri, ənənəvi muğam festivalı, Qəbələ beynəlxalq musiqi festivalı və Rostropoviç klassik musiqi festivalı keçirilir. Bakıda Beynəlxalq Muğam Mərkəzi tikilmiş, regionlarda yeni muzey və musiqi məktəbləri yaradılmışdır. Beynəlxalq təşkilatlarda, o cümlədən UNESCO, İSESCO və UNICEF ilə əməkfaşlıq yüksək səviyyədə qurulmuşdur. Məhz bu misilsiz fəaliyyətin nəticəsi olaraq İşərişəhər, o cümlədən Şivəşahlar sarayı və Qız qalası, Qobustan qayaüstü rəsmləri, Xan sarayı ilə birlikdə Şəkinin tarixi mərkəzi UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilmişdir. Məhz Mehriban xanım Əliyevanın mədəni irsin qorunması sahəsində yorulmaz fəaliyyəti sayəsində muğam (2008-ci ildə), aşiq sənəti (2009-cu ildə), Novruz bayramı (2009-cu ildə), xalça toxuculuğu (2010-cu ildə), tar ifaçılıq sənəti (2012-ci ildə), kələğayı (2014-cü ildə), Lahic misgərlik sənəti (2016-cı ildə), lavas (2016-cı ildə), dolma (2017-ci ildə), kamança (2017-ci ildə), “Dədə Qorqud” dastan mədəniyyəti, nağılları və musiqisi (2018-ci ildə) UNESCO-nun qeyri-maddi mədəni irs siyahısına salınmışdır. Bunlardan savayı, Qarabağ atları ilə oynanılan Çövkən üstü oyunu (2013-cü ildə) və Naçıxın ənənəvi qrup rəqsləri-yallı, köçəri, tənzerə (2018-ci ildə) UNESCO-nun təcili qorunma ehtiyacı olan qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilmişdir. Bu baxımdan təsadüfi deyildir ki, 2019-cu ilin iyul ayında Mehriban xanımın təşəbbüsü və dəstəyi ilə ölkəmiz UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasına ev sahibliyi etmişdir.

ilin sentyabrında Heydər Əliyev Fondu və Roma Katolik dini icması arasında imzalanmış Anlaşma Memorandumu çərçivəsində Bakıdakı Müqəddəs Məryəm kilsəsinin asma tavan şüşələri dini mövzuda və klassik vitraj texnikasında işlənmiş bədi şüşələrlə əvəz edilmiş, məbədin fasadında keramik panno yerləşdirilmişdir.

“Tolerantlığın ünvanı – Azərbaycan” layihəsinin digər tərkib hissəsi Bakıda yaşıyan yəhudi uşaqları üçün Xabad-Or-Avner Təhsil Mərkəzinin inşasıdır.

Mehriban xanım Əliyevanın “Donmuş tarix” adlanan Azərbaycan memarlıq abidələri ilə fəxr edirik. Tarixi-mədəni irsin mühafizəsi qayğı tələb edir. İtmiş hər hansı maddi dəyər əvəzəndirməzdir və inamla deyə bilərəm ki, gələcək nəsillərə qarşı cinayətdir” – fikirləri imzası qədr güc və dəyərə malikdir. Bu məntiqdən çıxış edərək ölkəmizin birinci xanımının rəhbərliyi altında Fond təkcə ölkə miqyasında deyil, beynəlxalq aləmdə də bir sıra unikal memarlıq abidələrinə “ikinci heyat” bəxş etmişdir.

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Parisdə XIV əsr Notr-Dam və Strasburq Kafedral kilsələrinin, Versal sarayında tarixi incəsənət abidələrinin, həmçinin İkinci Dünya müharibəsi nəticəsində dağıdılmış Berlin qəsrinin, Vatikanda arxivlərində saxlanılan Azərbaycanın nadir orta əsr əlyazmalarının və orada yerləşən qədim heykəllərin bərpa işləri həyata keçirilmişdir. Parisdəki məşhur Luvr muzeyində İslam incəsənət bölməsi yaradılmışdır. Bundan savayı, Mehriban xanımın təşəbbüsü ilə Heydər Əliyev Fondu Parisdə terror qurbanlarının VII Beynəlxalq Konf-

rakı açılış mərasimlərində də yaxından iştirak edir. Belə tədbirlər nəticə etibarilə iki müxtəlif sivilizasiya – İslam və xristian dünyaları arasında birgəyaşayış və harmoniya mühitinin möhkəmlənməsi mənafeinə xidmət göstərir. 2016-cı il sentyabrın 26-da Mehriban xanım Fondun dəstəyi ilə bərpa olunan Müqəddəs Sebastian katakombalarının bərpasından sonrakı açılış mərasimində iştirak etməsi də eyni məhiyyət və xarakterli addımdır.

Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü və dəstəyi ilə dəfələrlə Ramazan ayında Pakistanın bütün əyalətlərində kimsəsiz uşaqlar və ahıllar üçün iftar süfrələri təşkil edilmişdir. Lakki Marvat bölgəsində və zəlzələdən zərər çəkmiş Belucistanda, Lahor, İslamabad və Fayzalabad şəhərlərində Qurban bayramı münasibətilə yüzlərlə iribuyuzlu qurbanlıq heyvanlar kəsilərək əhalinin kasıb təbəqələrinə paylanmışdır.

2014-cü ildə hörmətli Mehriban xanımın rəhbərliyi ilə Pakistanın Dera İsmail Xan bölgəsində “Heydər Əliyev Su Texizati” layihəsi həyata keçirilmişdir. Bu layihənin icrasının nəticəsi olaraq ərazidə yaşıyan on minlərlə insan içməli su ilə təmin olunmuşdur. Təsədüfi deyildir ki, Mehriban xanım dost və qardaş Pakistan dövləti və xalqı qarşısındakı müstəsna xidmətləri nəzərə alınaraq bu dövlətin “Hilal-e Pakistan” ali ordeninə, “Şəhid Benazir Bhutto Qadın Mükəmməlliyi Mükafatı”na, habelə “Daily Times” qəzeti və “Qadın Könüllülər Təşkilatı” tərəfindən “Humanizmin Simvolu-2012-ci ilin adamı” mükafatlarına layiq görülmüşdür.

Bundan savayı, Fond Halitide zəlzələdən, Rumıniyada isə daşqınlarla əziyyət çəkmiş insanlara yardımlar göstərmişdir.

“Hilal-e Pakistan” ali ordeni (Pakistan İslam Respublikası), “Sreten” ordeni (Serbiya Respublikası), “Macaristanın Xidmətlərə görə Komandor Xaçı” ordeni (Macaristan Respublikası), “Həştərxan vilayəti qarşısında xidmətlərinə görə” ordeni (Rusiya Federasiyası), UNESCO-nun “Qizil Motsart” medalı, BMT-nin Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatının qızıl medalı, Krans Montana Forumunun qızıl medalı və “Prix de la Fondation” mükafatı, Avropa Olimpiya Komitəsinin Ali Ordeni, Küveyt Dövlətinin Fəxri diplomu, Dünya Səhiyyə Təşkilatı İcraiyyə Komitəsinin “Ana, uşaq və ailənin sağlamlığının qorunması və mükəmməlləndirilməsində müstəsna xidmətlərinə görə” mükafatı, “Qızı ürək” beynəlxalq mükafatı, Beynəlxalq Olimpiya Akademiyasının “Olympic Excellence” xüsusi fəxri mükafatı, Türk-Alman Dostluq Federasiyasının fəxri mükafatı, Rusiya Federasiyasının İ.M.Segenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin Fəxri professoru, Bolqarıstanın Müqəddəs Kiril və Mefodi adına Veliko Tırnovu Universitetinin Fəxri doktoru adını, habelə Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin imzaladığı fərmanla “Dostluq” ordenini göstərmək olar. Misilsiz və fədakar zəhmətə verilən bu mükafatlar nə qədər dəyərli olsa da, hörmətli Mehriban xanım üçün ən qiymətli mükafat ümumxalq sevgisi və məhəbbətidir. Elə məhz bu səbəbdendir ki, birinci xanım xalqa müraciətlərinin sonunu “Sizin Mehriban” ifadəsi ilə yekunlaşdırır. Bu ifadə Mehriban xanımın adı ilə harmoniyada yaşadığını, xalqı ilə səmimi ünsiyyətdə və ülvyyətdə olduğunu təsdiqləyir.

gördüyü müstəsna fəaliyyəti misilsiz xidmətləri ilə zənginləşdirir. Mehriban xanım Əliyeva dəfələrlə ölkə vətəndaşlarına həm Birinci vitse-prezident, həm də bir ana olaraq müraciət edərək, onların sağlamlığının hər şeydən dəyərli olduğunu vurğulamış, eyni zamanda insanlara mənəvi dəstək olaraq böyük inam hissi ilə bildirmişdir ki, “Öminəm ki, müdrük xalqımızın ən gözəl xüsusiyyətləri, ruh yüksəkliyi və mərdlik, mərhəmət və şəfqət, inam və məhəbbət sayəsində biz birlikdə bu ciddi çağırışın öhdəsindən gələcəyik. Siza can sağlığı və uzun ömür arzulayıram!”

Ölkəmiz təkcə bütün dünyanı hədələyən COVID-19 pandemiyası ilə sınağa çəkilmişdir, eyni zamanda ötən ilin 27 sentyabr tarixində faşizm və terrorizm ideologiyasını dövlət siyasəti səviyyəsinə yüksəldən Ermənistanın növbəti və irimiqyaslı hərbi təcavüzünün hədəfinə çevrildi. Başlanan Vətən müharibəsində müzəffər Ali baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında şanlı ordumuz 44 gün ərzində Emenistan rəhbərliyini kapitulyasiya aktına imzalamğa məcbur etdi. Nəticədə bölgədə yeni tarixi reallıqlar formalaşmışdır. Ərazi bütövlüyümüz bərpa edilmiş, beynəlxalq hüququn uzun müddət ərzində Ermənistan tərəfindən məhəl qoyulmayan prinsipləri işlək vəziyyətə gətirilmişdir. İşğaldan azad olunmuş bütün torpaqlarımızın bərpası və yenidənqurulması mərhələsi başlanmışdır. Həm Vətən müharibəsi, həm də ondan sonrakı tarixi mərhələlərdə ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Prezident İlham Əliyevin ən yaxın məsləkdəşi olaraq Ermənistanın insanlıq əleyhinə hərbi cinayətləri ilə bağlı dəfələrlə beynəlxalq ictimaiyyətə müraciətlər etmişdir. Mehriban xanım Əliyeva “Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycanın yaşayış məntəqələrini intensiv atəşə tutmaqda davam edirlər. Bu, humanitar atəşkəs rejiminin, habelə 1949-cu il Cenevrə konvensiyalarının kobud şəkildə pozulmasıdır”, – deməklə beynəlxalq təşkilatlar, hüquq müdafiə strukturları, kütləvi informasiya vasitələri və ictimai rəyin liderlərini müraciət edərək onları Ermənistanın siyasi-hərbi rəhbərliyinin Azərbaycanın mülki əhalisinə qarşı tərəfətdiyi hərbi cinayətləri pisləməyə və hüquqi müstəvidə adekvat addımlar atmağa çağırırmışdır.

Eyni zamanda, Birinci vitse-prezident soydaşlarımızı müqəddəs torpaqlarımızın işğaldan azad olunduğu tarixi dövrün qürurlu vətəndaşları olaraq, həmin torpaqların, xüsusi də təkrarsız və bənzərsiz Şuşa şəhərinin bərpası və cənnətə çevrilməsi kimi növbəti tarixi vəzifənin icrası naminə daha da səfərbər olmağa və bu tələyüklü prosessə konkret töhfələr verməyə dəvət etmişdir. Bu, zamanın çağırışıdır!

Elman NƏSİROV,
Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının Siyasi Araşdırmalar İnstitutunun direktoru, siyasi elmlər doktoru, professor